

Pályázat

Felméry Ádám vagyok, 18 éves biatorbágyi lakos és a budaörsi Illyés Gyula Gimnázium 12.-es tanulója. Ebben a pályázatban arról szeretnék írni, hogy hol tartok egy élethosszig tartó tanulási folyamatban, valamint arról, hogyan küzdöttem át magam a nyelvtanulás nehézségein.

Az én történetem egy biatorbágyi Általános Iskolában kezdődik, ahol 2000 szeptemberében megkezdtem az első osztályt. Azon szerencsések egyike lehettem, aki már elsős korában elkezdhette az angol nyelv tanulását. Hihetetlen érdeklődéssel figyeltem, amikor a másik elsős osztály tanulói jöttek ki az ajtón és mindenki egy érdekes kifejezést, a goodbye-t hajtogatta. Akkor persze még nem tudtam mit jelenthet. Mi mentünk be következőnek. Izgatottan vártam, miről lesz szó. Az óra nagyszerűen telt, és a végén már én is azon menő srácok közé tartoztam, aki a goodbye kifejezéssel köszönt el a tanárnőtől. Nagyon szívesen jártam az angol órákra, könnyűnek éreztem a tanulást. Sajnos csak később jöttem rá, hogy 5 szó megtanulása minden órán, és néha egy kis énekelgetés, rajzolgatás nem igazán fogja fejleszteni a tényleges tudásomat. Így telt az első 4 évem, amikor is átmentem Budaörsre, a Herman Ottó Általános Iskolába. Itt kezdtem meg az 5. osztályt és hatalmas megdöbbenésemre a legtöbb diák szépen tudta kombinálni a szavakat, én, pedig mint az osztály egyik legjobb tanulója éreztem, hogy ebben a tantárgyban bizony én vagyok az egyik leggyengébb. Ez nagyon bántott, főleg hogy az angol az egyik kedvenc tantárgyam. Sajnos itt nem fektettek elég hangsúlyt az egyéni problémák megoldására, így megmaradt a lemaradásom, ami csak óráról órára nőtt, és még nem volt meg bennem az a képesség, hogy tudjak változtatni, és kézbe vegyem a saját tanulásomat. Mindig csak magoltunk és magoltunk, de ez nem vezetett messzire. A többiek se fejlődtek, sőt a legtöbben leromlottak. Ugyan mindenki el tudta mondani a bemagolt szöveget szóról-szóra, de ha megkértem, hogy magyarázza már el, hogy ez miért van így, akkor nem tudta. Senki se tudott saját magától megszólalni, csak ha az agyába volt vésve a mondat. Megtanultunk félni a beszédőtől. A legrosszabb persze az volt, hogy 4-es, 5-öst kaptam mindenre, mert visszamondtam a megtanult szöveget, így egy hamis tudásérzet hatalmába kerültem.

2006-ban felvételiztem a budaörsi Illyés Gyula Gimnáziumban, ahova fel is vettek. Ez egy elég erős gimnázium, így nem sok jóra számítottam az angol tudásommal kapcsolatosan. Itt is ugyanabba a helyzetbe csöppentem, a többiek már egy bizonyos szinten tartottak, jó szókinccsel, de beszélni senki sem tudott igazán. Már nagyon bántott, hogy soha nem fogok megtanulni angolul. Itt is teltek az évek, egyre jobban lemaradtam. Sajnos nem voltam kellően szorgalmas, mert zavart, hogy mennyire keveset tudok angolul, és ezért nem is láttam az esélyét, hogy valaha is eredményes lesz a tanulásom. A többiek már nyelvvizsgáról beszéltek, én meg kilencedikben kaptam egy nagyon kemény kritikát. A tanárom azt mondta édesapámnak, hogy stabil 2-es a tudásom. Azt hiszem ez volt a fordulópont. Elővettem az angol könyvemet és mindent elolvastam belőle, kiszótároztam, amit nem értettem. Ez körülbelül minden harmadik szóra igaz volt. Sajnos a nyelvtani tudásom is nagyon visszahúzott.

Édesapámnak megvan a Dohár Péter - Kis angol nyelvtan című könyve, amit elejétől a végéig többször elolvastam. Olvasmányos kis könyv, és nagyon gyorsan megszerettem. Könnyen és érhetően magyarázta az angol nyelvtant. Egyre kevesebbet kellett szótároznom. Eldöntöttem, hogy szeretnék megtanulni jól beszélni. Van egy ismerősünk, aki nagyon jól beszél angolul, ezért hozzá jártam gyakran, beszélgetni. Szépen el is kezdtem fejlődni. Az iskolai angol tanárom nagyon csodálkozott, hogy milyen szépen fejlődök. Pár hónap múlva jelentkeztem, hogy én is mennék arra a középfokú nyelvvizsgára. Nagyon nézett, de mondta, hogy menjek, ha úgy gondolom. 10 év „tanulás” után jutottam el odáig, hogy elértem azt, amit normális körülmények között 1 év alatt is el lehetett volna. De nem szokásom másban keresni a hibát, így most sem teszem. 2010 májusában sikeres államilag elismert, középfokú B2-es komplex nyelvvizsgát tettem az Euroexamnál. Amikor megláttam az eredményt, nagyon megdöbbenem, de hihetetlen boldogság fogott el. Szóval mégis volt értelme a sok készülésnek. Talán behoztam a lemaradásomat.

Sajnos ez nem egészen így történt. Amint találkoztam egy barátommal, aki kitűnően beszélt angolul, megmondta, hogy nagyon sok hibával beszélek. A filmeket se értettem, a könyveket hamar meguntam, miután több száz szót kellett kiszótároznom. Valami nem stimmel. Itt jött el a következő nagy váltás. Rájöttem, hogyha meg akarok tanulni angolul, akkor nem tanulhatok tovább a régi módszerek szerint. Felmentem az internetre és naphosszat kerestéltem, hogyan kell nyelveket tanulni. Rátaláltam Aj Hoge-ra, és az ő „effortless english” rendszerére. Azt mondta, hogy hatalmas gond van a nyelvtanulással, mert semmit sem ér a szavak magolása, és a nyelvtani szabályok „favágós” gyakorlása. Szerinte mások hallgatása közben alakul ki a használható nyelvtani tudás és a megfelelő szókinccs. Nagyon érdekes volt, amit mondott, de eléggé hitetlenkedve fogadtam. Habár a csecsemő is úgy tanul meg angolul, hogy a szülei beszélnek hozzá, és nem nyelvtankönyvvel a kezében születik. Gondoltam, hogy egy próbát megér, mivel 10 éve tanultam angolul, de még mindig nem tudtam volna egy külföldivel kommunikálni. Regisztráltam, és megvettem az ő hanganyagait. Egy ilyen lecke az alábbi hanganyagokból áll:

1. egy rövid, de nagyon érdekes történet;
2. egy olyan felvétel, ami a történetben előforduló új szavakat, kifejezéseket definiálja;
3. egy rész, amiben elmondja a történetet múlt időben és jövő időben is, közben pedig ismételni kell néhány mondatát, hogy a kiejtést gyakoroljuk
4. Egy commentary, amiben az adott témáról kifejti a véleményét.

Ez 4 szintre van felosztva. Az 1.-vel kezdtem. Az elején alig értettem valamit, de aztán belejöttem. Így haladtam, míg el nem értem a 4-es szintet. Itt már 5-6 perces történetek vannak, elég erős szókinccsel. Sokat ismételtam a részeket, ez Aj Hoge módszerének a legfontosabb elve. Szerinte akár hetekig is ugyanazt kell hallgatni, amíg nem érti a delikvens teljes egészében. Ezt hallgattam a buszon, futás közben, diák munka közben, akárhol csak tudtam. Nagyon megdobta a tudásom. 2011 májusában előrehoztam a középszintű érettségim, ami 90%-ra sikerült. Az angol tanárom, (aki szerint 2 éve még stabil kettes volt a tudásom), azt mondta az érettségi szóbeli része után, hogy egy élmény volt a beszélgetés. Ez nagyon jól esett. Itt tűztem ki célul, hogy megcsinálom a felsőfokú nyelvvizsgát.

Sokáig nem tudtam melyikre menjek, mi lenne a legkönnyebb megoldás. Ám jött az ötlet, hogy megpróbálok kijutni egy külföldi egyetemre. Skóciára esett a választás, mert itt ingyenes a felsőoktatás. A világhírű edinburghi egyetemet vettem célba. Természetesen az egyik legnehezebb nyelvvizsgát, az IELTS-et kérték, legalább 6.5-re. Ez a honosításnál a felsőfok szintje. Eldöntöttem, hogy belevágok. Van egy anglistikus barátom, aki segített a felkészülésben. Arra kértem, hogy csak beszéljünk, meg javítsa a leveleimet. Filmekről írtam neki. Ő ajánlott egy filmet, amit megnéztem angolul, és utána hosszú értelmező esszét írtam róla. Eleinte csapnivalóak lettek, de amint közeledett a nyelvvizsga egyre jobbakat írtam, a végén már azt mondta, hogy akár ő is írhatta volna. Az interneten rátaláltam egy sharedtalk nevű honlapra, ahol akár angolokkal, amerikaiakkal is beszélgethettem. Itt sok emberrel chateltem, skypeoltam. Az egyikkel nagyon jó barátság alakult ki. Ő egy 25 éves amerikai fiú, fordítóként dolgozik, elsősorban angolról koreaira. Ezen kívül beszél németül, spanyolul, japánul, és most kezdte el tanulni a magyart. Tehát egymásnak segítettünk, ő tanított angolul én tanítottam őt magyarul. Már találkoztunk is, idejött Budapestre, és felajánlottam neki, hogy körbevezetem a városban. Nagyon jól éreztük magunkat. Egy másik világból jött, teljesen eltérő felfogás, és rendkívül jó érzéssel töltött el, hogy meg van a közös nyelv, az angol. Tudtam kommunikálni egy olyan emberrel, aki több ezer km-re él tőlem. Itt jöttem rá, hogy a sportolás mellett a nyelvtanulás a legjobb dolog, amit tehet az ember.

Tehát ez az én rendszerem, ami nekem nagyon bevált. Gyakori beszélgetés, levelezés ismerősökkel, barátokkal. Sok filmnézés angolul, rendszeres esszéírás. Sok hanganyag, híradó hallgatás, illetve a másik kedvencem a könyvolvasás. Ebben az időszakban megnéztem több tucat filmet, amit nagyon régóta szerettem volna látni, és sok könyvet is elolvastam. Nagyon élveztem a nyelvvizsgára készülést. A többiek ott ültek az iskolapadban és ugyanazokkal a módszerekkel próbálkoztak, magolták a szavakat, és sablon feladatokat töltöttek ki. Néhánynak sikerült 12 év tanulás után megszólalni angolul. Ők azok, akik jó nyelvérzékkel rendelkeznek.

Az IELTS vizsgámat 2011 decemberében írtam meg. Jól felkészülten mentem oda, vártam a megmérettetést. A vizsga elég hosszú volt, nagyon megterhelő, de nagyon örültem, amikor véget ért. 2 hétre rá jött is az eredmény, sikerült 6,5 pontra. Megszereztem a felsőfokú nyelvvizsgát. Sose örültem még annyira semminek. A legfontosabb pedig az, hogy tényleges tudás van mögötte. Az első dolog, ami eszembe jutott, hogy a tanárom azt mondta, hogy stabil 2-es a tudásom. Lehet, hogy akkor úgy volt, de hiszem, hogy kitartással és odaadással bárkinek sikerülhet elérni a céljait.

Megszereztem azt a lehetőséget, hogy az emberek jelentős részével tudok kommunikálni, szerintem ez egy hatalmas kincs. Értem, amikor a kedvenc sportolóm lejön a pályáról és nyilatkozik, valamint azt is értem, amikor az USA elnöke elmondja a beszédjét. Értem a filmeket eredeti nyelven, és a könyveket is. Nem kell a fordító gondolatait befogadnom, hanem az eredeti szerző álláspontját érhetem meg. Rengeteg filmmel, könyvvel találkoztam, ami egy kicsit se érintett meg magyarul, de angolul a kedvenceimmé váltak Pl.: George Orwell-1984; Száll a kakukk fészkére (One flew over the cuckoo's nest). Jelentkeztem Skóciába is, 4 egyetemről kaptam feltételes ajánlatot (Glasgow, Aberdeen, Dundee, Edinburgh). Remélem sikerül teljesíteni, amiket kértek, mert nagyon boldog lennék, ha kimehetnék megismerni egy új kultúrát, egy új világot. Ez az, amiért szeretnék még sokáig nyelveket tanulni.